

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113231435
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2113231435.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. F. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa I. K. X, G., 2. B. J., nar. XX.X.XXXX, adresa B. XX, Z., zastúpený spoločnosťou: JAKUBIS & PARTNERS s. r. o., so sídlom Zámocká 36, Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 8.529,04 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 19C/127/2014-138, zo dňa 13.3.2017 - žalobcu v celom rozsahu, žalovaného 2. v časti o náhrade jeho trov konania oboch žalovaných, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby a v časti náhrady trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1. **p o t v r d z u j e** a v časti náhrady trov konania medzi žalobcom a žalovaným 2. **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Žalovanému 1. voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

III. Odvolací súd odvolanie žalovaného 2. v časti náhrady trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1. **o d m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou žalobu zamietol, druhou výrokovou vetou vyslovil, že žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Rozhodnutie súd vec odôvodnil právne aplikáciou § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 a § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, § 92 ods. 8 a § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj len ZoB).

3. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu, ako ho zistil vykonaným dokazovaním, že: „...zmluvou o úvere uzavretej dňa 4.11.2005 medzi právnym predchodcom žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaným v 1. rade poskytol veriteľ žalovanému v 1. rade úver, žalovaný v 2. rade bol ručiteľom. Konečná splatnosť úveru bola dňa 20.10.2015. Zmluvou zo dňa 15.10.2009 postúpila Slovenská sporiteľňa, a.s., pohľadávku titulom predmetnej zmluvy o úvere v celom rozsahu na žalobcu, ktorý následne oznámením zo dňa 4.10.2013 oznámil žalovaným v 1. a 2. rade, že ku dňu 4.10.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia splátok úveru splatných od 20.12.2010 do 20.10.2015 v počte 59, celkovej výške

8.529,04 eur, teda zaplatenia splátok ktorých splatnosť nastala až po postúpení predmetnej pohľadávky na žalobcu.“.

4. Následne súd prvej inštancie uzavrel, že: „Z citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Podľa citovaného ustanovenia môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Pokiaľ teda banka postúpila Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.10.2009 pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti ani k odstúpeniu od predmetnej zmluvy). Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, takýto právny úkon je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom a v takom prípade nie je daná aktívna legitímácia žalobcu vo vzťahu k predmetnej pohľadávke. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský úver, teda tzv. mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru je v spotrebiteľských vzťahoch regulované aj ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené argumentácia žalobcu, že oznámenie o postúpení pohľadávky zakladá aktívnu legitímáciu žalobcu a že ustanovenie § 92 ods. 8 upravuje podmienky aby nedošlo k porušeniu bankového tajomstva a nemožno ho spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu, neobstojí, keď zákon jednoznačne stanovuje za akých podmienok možno postúpiť nesplatnú pohľadávku banky. Rovnako neobstojí argumentácia žalobcu, že v zmysle všeobecných obchodných podmienok klient výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť svoje pohľadávky pričom poukazoval na ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, teda, že banka si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona, keď súd poukazuje na skutočnosť, že v čase postúpenia predmetnej pohľadávky, citované ustanovenie ešte nebolo účinné, účinnosť nadobudlo až od 10.6.2013, napokon takéto dojednanie vyžaduje písomnú formu, čo nie je splnené v prípade uvedenia takéhoto dojednania vo všeobecných obchodných podmienkach. Vzhľadom na uvedené súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.“.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 470 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že: „Žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní plne úspešní, súd im náhradu trov konania nepriznal, nakoľko im trovy nevznikli.“.

6. Proti predmetnému rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, s návrhom na jeho zmenu úplným vyhovením žalobe, alternatívne s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako odvolacie dôvody uviedol, že súd prvej inštancie, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Nesprávny bol záver súdu prvej inštancie, že Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku predstavuje len splatné splátky úveru a len tieto tvoria pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu žalovaných zo zmluvy o úvere. Považuje za absurdné, ak súd prvej inštancie pod pojmom pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku rozumie v prípade vracania poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku (dlhu) zo zmluvy o úvere podľa jeho názoru predstavuje zostatok dlhu žalovaných, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaných, t.j. takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. V nadväznosti na uvedené zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. V tejto súvislosti poukazuje aj na to, že ak by zákonodarca v predmetnom ust. § 92 ods. 8 ZoB mienil upraviť oprávnenie banky postúpiť na inú osobu len peňažný záväzok, ktorý je už splatný, potom by to druhá veta ust. § 92 ods. 8 predmetného zákona bola v praxi neaplikovateľná a nadbytočná, nakoľko v prípade, ak by dlžník pred postúpením pohľadávky uhradil banke omeškanie peňažných záväzkov v celom rozsahu vrátane príslušenstva, tak by už banka nemala čo postupovať a teda banka by ani nemala aké právo uplatňovať. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/73/2016, ako i sp. zn. 15Co/511/2015. Podľa odvolateľa ďalej postupca právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru nevyužil a pristúpil k nemu až on sám podaním zo dňa 4.10.2013. Po

citácii § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a čl. 5 bod 1 zmluvy o postúpení pohľadávok a bodu 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok odvolateľ zdôraznil, že postúpením pohľadávky sa stal sám veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Na základe uvedeného považuje za nesporné, že spolu s postúpenou pohľadávkou na neho prešli všetky práva s touto pohľadávkou spojené, teda aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/163/2015 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/34/2012. V súvislosti s platným postúpením pohľadávky taktiež poukazuje na bod 19.16 všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Ďalej odkázal na § 89 ods. 1 ZoB, ktorý pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení ZoB, pričom § 92 ods. 8 uvedeného zákona nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohľadli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona a to v uvedenom bode všeobecných obchodných podmienok. Na podporu svojich tvrdení poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016, ako i na jeho rozhodnutie sp. zn. 9Co/146/2015 a 19Co/2/2016. Podľa odvolateľa obdobný právny záver bol vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/206/2015 a sp. zn. 11Co/11/2015. Oznámenie o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá jeho aktívnu legitimáciu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník (žalovaný) sa v takomto prípade nemôže úspešne domáhať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadnej neexistencie. Súd prvej inštancie preto pochybil a vec nesprávne právne posúdil ak napriek predloženému oznámeniu o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy o postúpení. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 210/2001 <. a na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/222/2016 <., uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co 387/2015 <. a uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co 564/2015 <.. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobkyne, ako postupníka pohľadávky, nakoľko zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a toto ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Z predmetného ustanovenia ďalej vyplýva, že doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo ZoB avšak nie sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok.

7. Odvolanie podal prostredníctvom právneho zástupcu aj žalovaný 2. a to vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania, s návrhom na jeho zmenu a priznania obom žalovaným náhradu trov konania v rozsahu 100%. V odvolaní argumentoval tým, že rozsudok v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutým rozsudkom mu súd prvej inštancie náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal a to napriek tomu, že bol v konaní plne úspešný. Trovy právneho zastúpenia treba považovať v každom prípade za účelne vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatnenie, resp. bránenie práva na súde (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 457/2014). V okolnostiach danej veci má za to, že pri trovách konania ide o otázku zásadného právneho významu, keďže dosahuje ústavnoprávnu dimenziu. Z tohto dôvodu je potrebné sa zaoberať právnym názorom vysloveným v náleze Ústavného súdu SR týkajúceho sa priznania trov právneho zastúpenia v súdnom konaní. V tejto súvislosti odvolateľ odkázal práve na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 84/2014, ako i na nález sp. zn. III.ÚS 457/2017. Na podporu tvrdení poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. Má za to, že úvaha prvoinštančného súdu uvedená v odôvodnení rozsudku o nepriznaní náhrady trov konania z dôvodu, že mu nevznikli je ústavne neudržateľná, nemá oporu v zákone, nijako nesúvisí so zásadou účelnosti, ani nemá žiadne logické opodstatnenie. Takéto konanie sudcu je naopak arbitrárne, vykazuje znaky svojvôle a porušenia zásady rovnosti účastníkov tým, že neprímerane zvýhodňuje jedného účastníka v spore na úkor druhého. Prvoinštančný súd zrejme opomenul fakt, že priznanie trov sa riadi predovšetkým zásadou úspešnosti v spore. Záverom dáva do pozornosti odvolaciemu súdu bod 3 odôvodnenia rozsudku, kde súd konštatuje, že konal v neprítomnosti žalovaných, ktorí sa na pojednávaní nedostavili. Jeho právny zástupca však uvádza, že na pojednávanie sa nedostavil z dôvodu, že súd ho nepredvolal. Ak by si prvoinštančný súd splnil svoju povinnosť a

predvolal právneho zástupcu, ten by sa na predmetné pojednávanie s určitosťou dostavil. Takéto konanie sudcu zároveň vzbudzuje oprávneného pochybnosti o jeho nezávislosti a nestrannosti pri rozhodovaní o jeho nezaujatosti voči účastníkom konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že boli porušené jeho ústavné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach a preto navrhuje, aby odvolací súd žiadaným spôsobom rozsudok súru prvej inštancie v napadnutej časti zmenil.

8. Žalovaný 1. odvolanie nepodal, k doručeným odvolaniam sa písomne nevyjadril.

9. K odvolaniu žalovaného 2. sa žalobca vyjadril stručne, uviedol, že naďalej trvá na podanom odvolaní vo veci samej a navrhuje, aby mu odvolací súd v plnom rozsahu vyhovel. V prípade potvrdenia rozhodnutia odvolacím súdom súhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom nepriznania trov konania žalovaným.

10. Žalovaný 2. rovnako zaslal vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, v ktorom zaujal prostredníctvom právneho zástupcu stanovisko, podľa ktorého žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu, nakoľko nepreukázal doručenie výzvy jeho právnym predchodcom dlžníkovi. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Postúpenie pohľadávky je upravené v ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom ale v tomto prípade sa právny predchodca žalobcu a žalobca musia pri postúpení pohľadávky riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení určitých podmienok. Po citácii § 92 ods. 8 uvedeného zákona odvolateľ ako podmienku postúpenia pohľadávky bankou predpokladá okrem iného predchádzajúcu písomnú výzvu klientovi a skutočnosť, že postúpenie sa týka časti peňažného záväzku v omeškaní (splatné pohľadávky). Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou je tak v zmysle uvedeného povinný potvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatený úver. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitímácie postupníka. Ak by aj žalobca dodržal podmienky postúpenia pohľadávky (teda, že by preukázal doručenie výzvy banky žalovaným, po tomto doručení by banka vyčkala 90 dní, až následne by postúpila bankovú pohľadávku), banka nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá nie je splatná. V prípade bankových úverov tak ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršovaním ich situácie v záväzkovo právnom vzťahu z bankového úveru. Ak zákon hovorí omeškaní klienta banky so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nesplnená povinnosť klienta banky musí rozhodne týkať splatných splátok úveru. Pripustením možnosti, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní s omeškaním, dlžníka splácať zročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí reálne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle Zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Je potrebné poukázať na to, že banka má právo postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je však nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru a k ukončeniu zmluvného vzťahu odstúpením od zmluvy, či výpoveďou. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. Toto oprávnenie žalobca nemá, keďže nemá bankovú licenciu. Žalobca tiež uvádza, že relevantné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka. K tomuto uvádza, že tento právny názor nemožno aplikovať na situáciu, kde postupcom je banka. Tá je okrem § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka povinná dodržiavať aj Zákon o bankách, ktorý je lex specialis k citovanému ustanoveniu Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odkazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/792/2015, ako i na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 76/2007. Pokiaľ aj žalobca sa odvoláva na súhlas žalovaných s postúpením pohľadávky s odkazom na bod 19.16 všeobecných obchodných podmienok, zastáva názor, že predmetné ustanovenie je neplatné a to z dôvodu, že v rozpore s kogentným ust. § 96 ods. 8 Zákona o bankách ako aj z dôvodu, že spotrebiteľovi nebolo pri podpise zmluvy vysvetlené

toto ustanovenie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na jeho právnu argumentáciu jednoznačne vyplýva, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný a súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatnú z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky.

11. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1, 2 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP žalobca a (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP žalovaný 2.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné v dôsledku čoho bolo potrebné napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny potvrdiť (§ 387 CSP), odvolaniu žalovaného 2. vo vzťahu k jeho trovám konania priznať úspech a napadnutý výrok o nepriznaní mu náhrady trov konania voči žalobcovi zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a vo vzťahu k náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 2. ako podané neoprávnenou osobou odmietnuť.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu a odôvodnenie zamietnutia žaloby napadnutým rozsudkom, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky § 92 ods. 8 ZoB pre postúpenie žalovanej pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, v dôsledku čoho bolo postúpenie neplatné a v konaní tak nebola preukázaná aktívna legitimácia postupníka, následkom čoho musela byť žaloba zamietnutá.

14. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou žalobcu o nesprávnom výklade ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že predpokladom postúpenia pohľadávky bankou na tretiu osobu je, aby bola vyhlásená za predčasne splatnú, teda že banka môže postúpiť len splatnú pohľadávku. Ústavný súd SR síce vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v takom prípade, kedy sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (porov. napr. III. ÚS 341/07 <., I. ÚS 351/2010 <., I. ÚS 306/2010 <., III. ÚS 72/2010 <.). Zároveň však treba vychádzať z toho, že podstatou výkladu (akoukoľvek metódou) je vždy len výklad, teda objasňovanie významu právnej normy, ktorej primárnym nositeľom je jazyk. Preto má jazykový výklad prvotný význam pri určovaní obsahu právnej normy. Ostatné výklady nadväzujú práve na jazykový výklad, keďže práve jazyk umožňuje pochopenie obsahu napísaného a vyjadreného, a to podľa výkladových princípov, ktoré rozpracúva právna metodológia. To je vyjadrené napr. v často citovanom náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 21/96 < vetou: „Je nutné sa pritom (t. j. pri výklade normy, pozn.) vyvarovať ľubovôle; rozhodnutie súdu sa musí zakladať na racionálnej argumentácii.“ Racionálna argumentácia znamená v podstate to, že výklad právnej normy musí byť metodologicky korektný, teda jednotlivé výkladové metódy musia byť korektne aplikované so všetkými svojimi predpokladmi a obmedzeniami. Už vzhľadom na to nemôže súd svoj výklad právnej normy podporiť jedným argumentom, ktorý sa mu hodí, a iné argumenty (výkladové metódy) nechať nepovšimnuté. Súdom prvej inštancie vyslovený záver potom z citovaného ustanovenia nemožno riadnym výkladom vyvodiť.

15. Už podľa doslovného znenia prvej vety § 92 ods. 8 < ZoB platí, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia je zrejmé, že formulácia „tomuto záväzku“ je mužského rodu a vzťahuje sa k pojmu „peňažný záväzok“, s ktorého

časťou je dlžník v omeškaní. Banka je teda podľa citovaného ustanovenia oprávnená postúpiť celú pohľadávku zodpovedajúcu záväzku, s ktorého čo len časťou je dlžník v omeškaní. Už samotný jazykový výklad tohto ustanovenie teda svedčí proti záveru, že by banka bola oprávnená postúpiť len tú časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní. To potom ale nevyhnutne vedie k záveru, že z citovaného ustanovenia nevyplýva, že by celá postupovaná pohľadávka musela byť splatná v čase jej postúpenia.

16. Proti tomuto záveru ďalej svedčí aj systematický a logický výklad tejto vety v spojení s ďalšími vetami § 92 ods. 8 <.ZoB. Z druhej vety totiž vyplýva, že právo postúpiť pohľadávku nemôže banka uplatniť, ak klient (dlžník) ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka <. zo záväzkového vzťahu vzniká veriteľovi právo na plnenie (pohľadávka) a dlžníkovi povinnosť plniť. Splnením pritom podľa § 559 Občianskeho zákonníka <.zanikne dlh. Vzhľadom na koreláciu dlhu dlžníka a pohľadávky veriteľa však splnením dlhu dlžníka zároveň zaniká aj pohľadávka veriteľa. To isté platí aj podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka. <. Splnením dlhu (záväzku) dlžníka teda zaniká spôsobilý predmet postúpenia, keďže podľa § 524 Občianskeho zák. <.onníka možno postúpiť len pohľadávku, teda právo na plnenie, ktoré ešte nebolo splnené. Ak už splnené bolo, pohľadávka zanikla a neexistuje a nemožno ju postúpiť. Tieto závery sú podľa odvolacieho súdu takmer notoriou a ťažko možno predpokladať, že by neboli známe zákonodarcovi v roku 2001 pri prijímaní zákona č. 483/2001 <. Z. z. Ak by však z § 92 ods. 8 tohto zákona mala vyplývať len možnosť postúpiť splatnú pohľadávku, nemala by druhá veta tohto odseku vôbec zmysel. Ak totiž klient uhradí banke omeškaný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, tento záväzok podľa cit. § 559 Občianskeho zák. <.onníka aj § 324 ods. 1 Obchodného zák. <.onníka zanikne, a tým zanikne aj korelujúca pohľadávka banky. Zaniknutú pohľadávku však nie je vôbec možné postupovať. Druhá veta § 92 ods. 8 <. ZoB by teda zakazovala niečo, čo nie je možné - zakazovala by postúpenie pohľadávky, ktorá bola uspokojená v celom rozsahu vrátane príslušenstva, teda ktorá neexistuje. Nemožno racionálne predpokladať, že by zákonodarcu sledoval cieľ vydať celkom zbytočnú a nezmyselnú normu. Práve naopak, druhá veta § 92 ods. 8 <. ZoB nadobudne racionálny zmysel len vtedy, ak sa prvá veta interpretuje tak, že postúpiť je možné celú (aj nesplatnú) pohľadávku, ktorej časť je splatná a dlžník (klient) je v omeškaní s jej úhradou o viac ako 90 dní. V takom prípade druhá veta znamená, že ak dlžník omeškanú časť v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva) zanikne právo banky postúpiť zvyšnú (nesplatnú) časť svojej pohľadávky.

17. Na tieto závery potom nadväzuje logika a systematická časť druhej vety za bodkočiarkou § 92 ods. 8 <. ZoB. Podľa nej platí, že ak súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti tohto istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok, potom „to neplatí“, teda neplatí časť pred bodkočiarkou. Neplatí teda to, že banka nemá právo postúpiť pohľadávku, ak dlžník uhradil celú omeškanú časť svojho záväzku vrátane príslušenstva. Opäť si možno položiť otázku, aký význam by táto norma mala, ak by prvá veta § 92 ods. 8 dovoľovala postúpiť len splatnú pohľadávku. V takom prípade by totiž uhradením omeškanej časti tohto záväzku táto (splatná) pohľadávka zanikla a banka by ju nemohla postúpiť, lebo by neexistovala, zvyšnú časť by banka nemohla postúpiť, lebo by jej to už prvá veta nedovoľovala. Načo by potom zákonodarcu v § 92 ods. 8 časti druhej vety za bodkočiarkou normoval, že jej právo postúpiť pohľadávku pri uhradení nezaniká, keď by jej vlastne podľa prvej vety tohto odseku ani nevzniklo? Aj časť druhej vety za bodkočiarkou tak možno racionálne vykladať v súvislosti s prvou vetou a prvou časťou druhej vety tak, že ak aj dlžník omeškanú časť záväzku v celom rozsahu zaplatí (vrátane príslušenstva), potom má banka predsa len právo postúpiť zvyšok tejto pohľadávky (nesplatný zvyšok, teda s ktorého úhradou dlžník nie je v omeškaní), ak celkový súčet omeškaní klienta so splnením čo len časti tohto záväzku presiahol jeden rok.

18. Na základe uvedeného tak treba uzavrieť, že gramatickou, systematickou, logickou a teleologickou výkladovou metódou treba obsah normy v § 92 ods. 8 <. ZoB vyložiť takto: Ak je napriek písomnej výzve banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky celú svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku (teda vrátane časti, ktorá ešte nie je splatná a s ktorého splnením dlžník nie je v omeškaní) postúpiť inej osobe. Právo postúpiť túto pohľadávku banka nemôže využiť, ak klient ešte pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Ak ale súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti tohto istého peňažného záväzku presiahol jeden rok, potom je banka oprávnená postúpiť zvyšnú časť pohľadávky,

aj keď klient pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva.

19. V prerokúvanej veci však stotožnenie sa s týmto názorom odvolateľa nemá žiaden vplyv na výsledok odvolacieho konania. Bez ohľadu na interpretáciu zvolenú súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom je požiadavkou § 92 ods. 8 ZoB <.pre platné postúpenie pohľadávky jednak 90- dňové omeškania dlžníka, jednak písomná výzva banky doručená dlžníkovi. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná a jej postúpenie by odporovalo zákonu (§ 525 ods. 2 Občianskeho zák. <.onníka) a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zák. <.onníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) účinne písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

20. V dôsledku nesplnenia tejto podmienky, počas prvoinštančného konania žalovaným 2. i namietanej, s ktorou námietkou bol žalobca riadne uzrozumený, doručenie takejto, i keď predloženej výzvy (č. l. 40 spisu) žalovaným netvrdil a tým potom i ničím nezdokladoval (žalobca dokladoval len doručenie oznámenia o postúpení pohľadávky postupníkom - č. l. 120 a 121 spisu a doručovanie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru postupcom, t.j. samotným žalobcom č. l. 125 a 126 spisu), je potom vo výsledku správny záver súdu prvej inštancie, že postúpenie pohľadávky Slovenskej sporiteľne, a.s., zo Zmluvy o úvere zo dňa 4.11.2005 odporuje zákonu a žalobca sa tak nestal veriteľom tejto pohľadávky, kvôli čomu mu skutočne chýba aktívna legitímácia (tu pozri aj rozsudok NS SR z 24.4.2018 sp. zn. 1Cdo 147/2017 <.). V tejto súvislosti odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ ustálená súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka <. (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 O <.bčianskeho zákonníka), tak takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu na dodržiavanie ktorého sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali.

21. Pokiaľ žalobca poukazuje na judikát uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod číslom 119/2003, sp. zn. 4Obo/210/2001 <., odvolací súd (osvojujúci si názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prezentovaný v jeho rozhodnutí z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 <.) uvádza, že podľa jeho názoru sa jedná o judikát v obchodnoprávnom spore staršieho dáta, ktorého závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Predmetný judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka obsahuje ustanovenie o zákaze postúpenia (§ 525 Občianskeho zákonníka). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.

22. Pokiaľ ide o odvolateľom nastolenú právnu otázku, či si banka so svojím klientom môžu dojednať vzájomné práva a povinnosti odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB odvolací súd udáva, že odvolateľom citovaná právna úprava nebola účinná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Preto ani účastníci zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 4.11.2005 nemali možnosť upraviť si postupovanie pohľadávok (súčasných i budúcich) odchyľne od vtedy účinného a platného zákona o bankách (§ 92 ods. 8 Zákona o bankách).

23. Odvolací súd je súčasne i toho názoru, že citované ust. § 92 ods. 8 ZoB je svojou povahou kogentné a preto sa od neho nemožno odchyliť ani na základe dohody zmluvných strán. V citovanom ustanovení totiž v zmysle vyššie uvedeného zákon ukladá banke povinnosť, ktorá musí byť splnená pre platné postúpenie pohľadávky. Dojednanie v ustanovení VOP, na ktoré sa odvolateľ odvoláva je preto pre rozpor so zákonom neplatné. Odvolací súd je názoru, že predmetné ust. § 92 ods. 8 ZoB je svojou

povahou kategorickou kogentnou právnou normou, ktorá vylučuje, aby sa subjekty právneho vzťahu od nej odchýlili a to ani obojstrannou dohodou. Banka a klient preto nemôžu túto kogentnú normu ani vylúčiť ani obmedziť. Ak tak dohodou urobia takéto dojednanie v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné, keďže odporuje zákonu prípadne ho obchádza.

24. Rozhodnutie v časti o náhrade trov konania nebolo uplatnenými odvolacími dôvodmi žalobcu napadnuté, rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného 2. ale napadol odvolaním žalovaný 2., čím sa stalo predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

25. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaných odôvodnil len odcitovaním § 470 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a strohým konštatovaním, že: „Žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní plne úspešní, súd im náhradu trov konania nepriznal, nakoľko im trovy nevznikli.“. Z obsahu spisu pritom vyplýva, žalovaný 2. bol v konaní právne zastúpený advokátom a uplatnil si aj náhradu trov konania, predstavujúcu trovy právneho zastúpenia (pozri č. l. 103 až 107 spisu). Súd prvej inštancie aplikujúc na rozhodovanie o náhrade trov konania § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, pritom žalovanému 2. náhradu riadne uplatnených trov napadnutým rozhodnutím nepriznal s odôvodnením, že mu žiadne trovy nevznikli, z čoho je možné vyvodiť jedine rozporupnosť až arbitrárnosť strohého zdôvodnenia prvoinštančného rozhodnutia v napadnutej časti náhrady trov konania.

26. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

27. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

28. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

29. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

30. Podľa aktuálne účinného § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

31. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnou normou a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky,

vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetlíť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

32. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

33. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

34. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

35. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie fakticky v relevantných záveroch nijako neodôvodnil ani právne a ani vecne (i to málo čo súd uviedol je rozporuplné), nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

36. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného 2. vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1. odvolací súd uvádza nasledovné.

37. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

38. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je tomu tak, je už ponechané na výklad súdu. Na strane žalovaného sa zisťuje tzv. materiálna ujma, ktorá sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojim obsahom znevýhodňuje žalovaného, t.j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jeho právne postavenie (zúžením jeho práv alebo rozšírením jeho povinností) a či preto u neho existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola ujma spôsobená.

39. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo, tu citované ustanovenie § 359 CSP za to, že na strane žalovaného 2. rozsudkom súdu prvej inštancie v napadnutej časti o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1., dokonca bez ohľadu na spôsob rozhodnutia, nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna, teda ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná, bez ohľadu na subjektívny pocit žalovaného 2.. Takýto záver vyplýva z toho, že medzi žalovaným 1. a 2. nejde o postavenie nerozlučných spoločníkov, ide tu o spoločenstvo samostatné (podporne pozri rozsudok NS ČR sp. zn. 26 Odo 786/2006, Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 77/2010, rozsudok NS SR sp. zn. 3 Obdo 38/2007).

40. Ak potom podal proti výroku o náhrade trov konania oboch žalovaných odvolanie len žalovaný 2., nemôže mať toto odvolanie účinky i voči žalovanému 1., pretože rozhodnutím o náhrade trov konania žalovaného 1., práva žalovaného 2. ako odvolateľa dotknuté neboli a týmto rozhodnutím (o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1.) žalovanému 2. nemohla vzniknúť žiadna ujma.

41. S poukazom na doterajšiu uvedenú argumentáciu potom, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 <.CSP rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalobcu napadnutej časti zamietnutia žaloby potvrdil, včítane závislého výroku o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1., osobitnými odvolacími dôvodmi nenapadnutého.

42. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému 1. vznikol nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný 1. v odvolacom konaní pasívny, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

44. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyšiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

45. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovaného 1. voči žalobcovi rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenému (žalovanému 1.) žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

46. Naproti tomu v odvolaní žalovaného 2. napadnutej časti náhrady jeho trov konania, rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a v napadnutej časti náhrady trov konania medzi žalobcom a žalovaným 1. odvolanie žalovaného 2. ako podané neoprávnenou osobou, s použitím ust. § 386 písm. b) CSP odmietol.

47. Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude postupovať v zmysle vyššie uvedených intencií vzťahujúcich sa k rozhodnutiu o náhrade trov konania (ods. 23 až 33 odôvodnenia). Po opätovnom oboznámení sa s obsahom spisu znovu posúdi nárokovateľnosť úspešného žalovaného 2. na náhradu trov konania, ktorú náhradu si aj uplatnil, vrátane i trov právneho zastúpenia a následne vo veci o tejto náhrade trov konania (t.j. medzi žalobcom a žalovaným 2. opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné adekvátne v súlade s ust. § 220 CSP odôvodniť.

48. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovaným 2..

49. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).